

СОЦІАЛЬНІ СТЕРЕОТИПИ У СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

А. М. Николук,

студентка 2 курсу спеціальності «Психологія»,

Донецького національного університету

імені Василя Стуса

Науковий керівник: К. Ю. Васюк, к. психол. н., доцент

Суспільство постійно піддається впливу різних чинників, таких як розшарування класів, стилю та рівню життя, релігії тощо. Тому люди зуміли сформулювати ті чи інші стереотипи щодо один одного.

Відносини між людьми завжди цікавили дослідників, адже саме від цього залежить наш «мікроклімат» в соціумі. Дуже часто на наше спілкування та роботу деструктивно впливає хибний стереотип. Зазвичай під цим стереотипом ми маємо на увазі відповідну поведінку, зовнішній вигляд чи світогляд. Тому цікаво буде знайти та виділити саме соціальні стереотипи у людей молодого віку. Адже саме ця вікова категорія є найбільш активною та соціально задіяною у всіх аспектах. Це потрібно для покращення розуміння людей, їх істинної суті, руйнування хибної першої думки та зняття ярликів, задля продуктивнішою роботи та розвитку світу.

Метою нашого дослідження було дослідити відмінності у соціальних стереотипах щодо різних сфер життєдіяльності у юнаків і дівчат молодого віку.

Відомо, що вперше поняття «стереотип» запровадив до вжитку І. Ліппман у 1922 р., під яким він розумів упорядковані, схематичні, зумовлені культурою образи світу. Сутнісними ознаками були названі неточність, помилковість, інерційність. Сучасний соціологічний енциклопедичний словник додає до цього таку рису, як “емоційна забарвленість” Взагалі поняття стереотип не може саме по собі бути ані позитивним, ані негативним. Він створений самими людьми задля спрощення та швидкості оцінки іншої людини при знайомстві та відношення її безпосередньою до певної соціальної групи. Виходячи з цього, сформувалося поняття «Стереотипізація», яке використовувалося багатьма дослідниками (Т. Адорно, Г. Олпорт, Г. Теджфел, Дж. Фішмен та ін.)

Стереотипізація (грец. stereos – твердий і typos – відбиток) – процес формування враження про людину на основі вироблених стереотипів; віднесення соціальних об'єктів або форм взаємодії до відомих чи таких, що здаються відомими, явищ, приписування їм знайомих рис (Войтко В. І., 1982).

Як зазначає В. В. Москаленко, стереотипізація є значним ефектом міжособистісного сприйняття. Це побудова образу на основі уже існуючого, стійкого уявлення, наприклад, про членів певної соціальної групи: гендерної, етнічної.

З метою прискорення чи полегшення міжособистісного спілкування людина на підсвідомому рівні починає застосовувати стереотипи, не задумуючись, що можливо думка, складена по першому знайомству, може абсолютно не відповідати реальності.

Стереотип – усталене ставлення до подій, вироблене на основі порівняння їх з внутрішніми ідеалами.

Соціальний стереотип – це система економії ресурсів в процесі оцінювання моделей середовища.

Розглянутий з соціально-психологічної сторони процес стереотипізації у представників різних рас, культур та людей різного фінансового становища може кардинально відрізнятись. Як справедливо підкреслює В. С. Агеєв, процес стереотипізації, як й інші міжгрупові механізми, «виконує об'єктивно необхідну функцію, дозволяючи швидко, просто й достатньо надійно категоризувати соціальне середовище індивіда»

Тому буде цікаво розглянути детальніше сучасні дослідження критичного мислення молоді, в яких саме сферах найбільше проявляються ті чи інші стереотипи, наскільки сильно вони відповідають реальності, та їх вплив на відносини при близькому спілкуванні, що допоможе нам краще зрозуміти першоджерела непорозумінь, які виникають з хибних стереотипів.

Таким чином, можна буде зробити висновок щодо відмінностей стереотипів у різних життєвих сферах людей молодого віку.

ЧИ ВПЛИВАЄ КРЕАТИВНІСТЬ НА ЗДАТНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ДО АДАПТАЦІЇ?

*А. С. Окнова,
аспірантка спеціальності «Психологія»,
Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України
Науковий керівник: О. М. Кокун, чл.-кор. НАПН України,
д. психол. н., професор*

Адаптація до будь-яких змін означає пристосовуватися до того, як ми робимо речі у всіх сферах нашого життя, реагувати на мінливі обставини. Адаптація є питанням виживання у швидкозмінюючомуся